

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő:

a Kulturális Osztály vezetője

Tárgy:

Beszámoló a Civil Stratégia 2012. és 2013. évi megvalósulásáról

Iktatószám:

KULT -33/2014

Ügyintéző:

Köteles Andrea

Feladatot jelent:

Szentei Tamás
a Kulturális Osztály
vezetője

Véleményező bizottságok:

Kulturális, Ifjúsági és Sportbizottság
Közgyűlés

Törvényességi véleményezés ideje:

2014.02.20.

Törvényességi ellenőrzést végezte:

Bákonyiné dr. Szabó Melitta

Mellékletek:

--	--

Tisztelt Közgyűlés!

A Közgyűlés a **271/2010. (XI. 25.) határozatában** fogadta el Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Stratégiáját. Az elmúlt két évben a Civil Stratégiában foglalt célkitűzések, feladatok az alábbiakban ismertetett módon valósultak meg.

I. Kommunikáció:

Az önkormányzat és a civil szervezetek hatékony együttműködésének egyik legfontosabb eleme a rendszeres kommunikáció.

A területért felelős alpolgármester kezdeményezésére az elmúlt két évben több alkalommal **Civil Fórum** keretében vitatták meg az érintettek a partnerségben rejlő további együttműködési lehetőségeket, azok formáját, illetve a gyakorlatban felmerülő problémákat, amelyek megoldására alternatívákat fogalmaztak meg.

A nonprofit szervezetek és az önkormányzat egyaránt rendkívül hasznosnak tartja a **Civil Portál** elnevezésű új interaktív internetes felületet, amely lehetővé teszi a folyamatos és hiteles információáramlást, tájékoztatást nyújt az aktualitásokról és a pályázati lehetőségekről.

A fórumok kiemelkedő témája a civil szervezetek pályázati lehetőségei, a Nemzeti Együttműködési Alaphoz benyújtott pályázatok elkészítése során felmerülő nehézségek és eredményes gyakorlatok voltak.

A 2011-ben megalkotott civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény megszületésénél jelentős szerepet játszottak azok az egyeztetések, megbeszélések, amelyekben a civil szervezetek jelentős munkát végeztek.

A nonprofit szervezetek működését nagymértékben segíti a **Civil Információs Centrum**, amely ingyenes jogi, pénzügyi és pályázati tanácsadással, valamint a Partnerségi Információs Napok, kistérségi programok szervezésével járul hozzá a kapcsolatok erősítéséhez, segíti a debreceni és megyei civil szervezetek munkáját.

A civil szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás és a hatékony együttműködés érdekében a Polgármesteri Hivatal **civil referenst** alkalmaz. A referens feladata, hogy közvetítsen a civil szervezetek és az önkormányzat, valamint az intézmények között, segítse az intézmények és a leendő közreműködő partnerek közötti kapcsolatfelvételt.

Ennek érdekében a munkatárs az ügyfélfogadási időn kívül is segítséget, hiteles és naprakész információt nyújt az adott civil szervezet részére, a hozzá érkező javaslatokat, kérdéseket és kéréseket közvetíti a társosztályokhoz, valamint a polgármesteri vezetés felé.

II. Civil szervezetek és közösségek támogatása:

A./ A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény szerint a települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatásán belül a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése.

E feladat ellátása érdekében az Önkormányzatunk fenntartásában működő kulturális intézményeink szoros kapcsolatot építettek ki és tartanak fenn a civil szervezetekkel.

A **Debreceni Művelődési Központ** feladatai között szerepel a városban, illetve a térségben működő civil szervezetekkel történő kapcsolatépítés, munkájuk szakmai segítése, közös programok, rendezvények szervezése, a civil közösségek tevékenységeinek népszerűsítése. Támogatja az önszerveződéseket, szakmai segítséget nyújt az időskorúak közösségeinek. Az elmúlt két évben 75 civil szervezettel működött együtt az intézmény. Emellett 2013-ban 86 művelődési közösség, ezen

belül 44 alkotói közösség és 42 klub működött az intézményben, 12 közösséggel több, mint 2012-ben. A közösségek hasonló érdeklődésű emberek társas együttlétének, közösségi életének, művelődésének és szórakozásának színtere, tevékenységi formája. Állandó tagsággal rendelkeznek, foglalkozásaikat rendszeresen tartják.

Az intézmény egyik fő feladata a közösségek közötti kommunikáció és az együttműködések szélesítése, csoportok, körök munkájának időszakos összehangolása (pl. idők hónapja), közös munkák bemutatása (kiállítási anyag vándoroltatása).

A **Méliusz Juhász Péter Könyvtárnak** jelentős szerepe van a civil szervezetekkel történő közös együttműködésben. 2012-ben minden korosztály számára szervezett klubfoglalkozásokat, baráti köröket, helyszínt biztosított más (nem könyvtári) szervezésben működő kluboknak is. Minden fiókkönyvtár szoros együttműködést alakít ki a körzetében lévő oktatási, nevelési, egészségügyi, és kulturális szervezetekkel, egyesületekkel.

Számos kiállítás, gyermekelőadás valósult meg civil szervezetekkel történő közös közreműködéssel.

B./ Az Ifjúsági Ház megnyitásával újabb közösségi térrel gyarapodott a város.

Hely és infrastruktúra biztosításával az Ifjúsági Ház hozzájárul a civil szervezetek közötti hatékony együttműködéshez. A szervezetek önkéntes munkával, szaktudással, és humán erőforrással közreműködnek a programok megvalósításában. Ennek köszönhetően hatékony, kölcsönösségen alapuló partnerségi viszony alakult ki az Ifjúsági Ház és a civil szervezetek között.

Az Ifjúsági Ház ad otthont a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 30 szervezetének háttérintézményeként működő Csomópont Drogprevenciós és Információs Irodának.

Az Ifjúsági Házban működő Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület által alapított **Rocksuli** városunk zenei életének jellegzetes és népszerű színpontja. A több, mint húsz éves működése során több száz fiatalot tanított meg a zene és a hangszerek szeretetére, a zenélés örömeire, továbbá a közösségi **SUB rádió**nak is otthont ad az intézmény.

Önkéntes munkában hetente két alkalommal **bicikliszerelő** műhely várja a két keréken közlekedőket.

A **közösségi tereket** civil szervezetek, klubok, társaságok, tánccsoportok, életmódcsoportok, drámajáték csoport, fotóklub, társasjátéklklub, tanfolyamok és hobbiklubok veszik birtokba hétről hétre.

2012-ben közel 20 csoport, valamint civil szervezet tartotta rendszeresen foglalkozásait, összejöveteleit az Ifjúsági Házban. A csoportok valamennyien olyan önszerveződő fiatalokból állnak, akik a maguk örömeire és kisebb-nagyobb közösségük javára hasznosan, tartalmasan töltik el szabadidejüket.

2013-ban a közösségi tereket igénybe vevő csoportok száma tovább nőtt.

15 különböző csoport (tánc, amatőr színjátszó, mozgásművészeti, önképző csoportok, online rádió üzemeltetők, kerékpárszerelő műhely önkéntesei stb.) és 18 civil szervezet vette igénybe az Ifjúsági Ház adta lehetőségeket.

A nyári időszakban napközis kézműves tábor szerveztek fiatal kézműveseket bevonva. A Más-Mozaik Szociokulturális Egyesülettel közösen évről évre megrendezésre került a Más-Mezon hét két helyszínen, a Hal közben és az Ifjúsági Ház udvarán és termeiben. 2013-ban a „Szemünk fénye a gyermek” című konferencia megrendezésére is sor került.

C./ Közösségi tér biztosítása:

a./ Az önkormányzat és a helyi nonprofit szervezetek együttműködésének egyik legnépszerűbb formája az önkormányzat, vagy a Cívis Ház Zrt. tulajdonában lévő **ingatlanok árverés nélküli bérbeadása**, kedvezményes bérleti díj ellenében.

Ez az együttműködés nemcsak a civil szervezetek számára hasznos, hiszen a bérlők gondoskodnak az ingatlan felújításáról. 2012-ben 21 nonprofit szervezet 24 ingatlant, 2013-ban 25 civil szervezet

28 ingatlant bérelt kedvezményes bérleti díjon, vagy hasznosít ingyenesen.

b./ Önkormányzatunkkal közösen megrendezésre kerülő programok esetén **közterület térítésmentes használatba adásával, valamint kedvezményes terembérleti díj** (önkormányzati intézményekben) biztosításával is hozzájárulunk a nonprofit szervezetek támogatásához.

c./ Az önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a vele együttműködő szervezetek munkáját. A források lehívásához **támogatói ajánlásokat, nyilatkozatokat** biztosítva elősegíti a nonprofit szervezetek forrásteremtő képességét.

D./ Pénzügyi támogatások:

Az Önkormányzat hozzájárult a civil szervezetek működési, programfinanszírozási támogatásához, ezzel is elősegítve a debreceni polgárok számára nyújtandó szolgáltatások bővítését, elismerve a debreceniek által létrehozott gazdag és sokszínű civil szféra jelentőségét, társadalmi hasznosságát.

2012-ben és 2013-ban az alábbi együttműködések, pénzügyi támogatási formák valósultak meg.

a./ Önkormányzatunk az elmúlt két évben összesen 50 támogatási megállapodást kötött civil szervezetekkel a **Civil Alap** terhére 2.590.000 forint értékben az alábbi 3 kategóriában:

- időskorúak közösségei, civil szervezetei, kertbarát körök városrészi rendezvényeinek, programjainak támogatása,
- ifjúsági civil szervezetek, csoportok programjainak támogatása,
- debreceni civil stratégiához kapcsolódó programok támogatása.

A szervezetek programjai több korosztályt érintettek, megvalósításuk során jelentős volt az önkéntesek részvétele.

A városrészekben megvalósított rendezvények tovább erősítették a helyi közösségeket és kötődésüket szűkebb pátriájukhoz.

b./ A **Kulturális Alapból** az elmúlt két évben 56 támogatási megállapodás megkötésére került sor 5.570.000 forint értékben.

A Kulturális Alapra történő pályázat lehetőségével a városban élő és a várossal aktív kapcsolatot tartó művészeti csoportok, a városban működő kulturális szervezetek, egyesületek, alapítványok élhettek, akik elsősorban művészeti, tudományos programok megvalósítására, valamint a városhoz kötődő kiadványok megjelentetésére kértek támogatást. A támogatás révén olyan városi szintű kulturális rendezvények, művészeti programok valósultak meg, amelyek tovább növelték a város kulturális és turisztikai vonzerejét.

c./ A **Versenysport és szabadidősport jogcím terhére** 80 támogatási megállapodás megkötése történt összesen 12.916.000 Ft összegben.

Debrecen város sportélete elsősorban a civil szervezetek által rendezett sportrendezvényekre épül. Annak ellenére, hogy kiemelt figyelmet az élsportban működő gazdasági társaságok kapnak, a debreceni civil szervezetek tudják aktivizálni a sportolni vágyókat. Az önkormányzati támogatással civil szervezetek több ezer embernek biztosították a mozgás és a sportolás örömét.

d./ Az önkormányzat a mindennapos testedzés népszerűsítése érdekében támogatta az intézmények keretében működő **diáksport egyesületeket**. A 2012. évben 1.884.000 Ft került felosztásra 21 diáksport egyesület között. Ennek köszönhetően az egyesületek több ezer diák sportolási, mozgási lehetőségét tudták biztosítani versenyeken való részvételekkel, házi bajnokságok és szabadidős programok szervezésével.

Ez a támogatási forma 2013-ban megszűnt, helyette önkormányzatunk pályázati felhívást tett közé **Diáksport rendezvények és szakmai továbbképzések** támogatására. A pályázaton 5 diáksport egyesület 500.000 forint támogatást kapott.

e./ **Közművelődési megállapodás, ellátási szerződés** keretében olyan civil szervezetek támogatása valósult meg, amelyek ágazati jogszabályi keretek között, önkormányzati feladatellátást valósítanak meg.

A közművelődési feladatok ellátásának finanszírozására önkormányzatunk az elmúlt két évben évente 2.500.000 forintot biztosított 11 nonprofit szervezet részére. A közművelődési megállapodások keretében nem csupán anyagi finanszírozás valósult meg, hanem ingatlanok térítésmentes biztosítása is. Ez a támogatási forma 6 szervezetet érint.

Ennek keretében iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok szervezése, esélyeket javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek biztosítása (internet klub, angol, német klub, álláskeresési ismeretek átadása egyéni formában) valósult meg.

Emellett a környezeti, szellemi, művészeti értékeik, hagyományaik feltárása és bemutatása céljából kiállítások, filmvetítés, előadások, lakossági fórumbeszélgetések, hagyományos ünnepekhez kapcsolódó rendezvények szervezése, amatőr művészeti csoportok számára közművelődési tér, a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez szükséges feltételek biztosítására is sor került. A civil szervezetek a közszintek működtetése révén - a kultúra, az egészséges életmód, az iskolán kívüli oktatás, a szabadidősport területein - a közösségi programok megvalósításával a debreceniek, a józsaiak, az ondódiak számára nyújtottak tartalmas, érdekes programokat.

Az elmúlt két évben a kötelezően ellátandó szociális és gyermekvédelmi feladatok ellátására önkormányzatunk 31.950.000 forint/év támogatást biztosított 3 szervezettel kötött ellátási szerződés alapján. (ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft., Héra Egyesület, Forrás Lelki Segítők Egyesülete).

f./ A városrészi családi rendezvények megszervezését nonprofit szervezetek és intézmények közösen vállalták fel városunkban. A gyermeknap és advent köré szerveződő városrészi rendezvények több mint száz programján vehettek részt az érdeklődők 44 különböző helyszínen.

A rendezvénysorozat célja, hogy színvonalas közösségi együttlétekkel erősítse az egyes városrészekben élő polgárok Debrecenhez, illetve a városrészükhöz való kötődését, s hozzájáruljon a gyermekes családok közös szórakozásához. A városrészi rendezvényekre, valamint egyéb közösségi programok szervezésére, koordinálására önkormányzatunk az elmúlt két évben 6.600.000 forintot biztosított.

Erősödő tendencia, hogy a debreceni kulturális nagyrendezvények szervezésébe is egyre több civil szervezet kapcsolódik be, nemcsak mint fellépő, hanem mint szervező. A Főnix Rendezvényszervező Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft. kezdeményezője ennek a folyamatnak és nyitott minden újabb lehetőségre.

III. Együttműködések

a./ A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF), amely több városban működik és településenként állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezeteket tömörít, Debrecenben több mint 10 éve van jelen. Hatékonyan koordinálja a városban folyó prevenció, terápiás és rehabilitációs tevékenységeket. A KEF szakmai partnere önkormányzatunknak, célja továbbra is az, hogy munkájával segítse az érintett szakmai szervezetek és a döntéshozók közötti párbeszéd kialakítását a hatékony és megalapozott döntések érdekében. A KEF 33 tagszervezettel működik, főképp munkacsoportokban dolgozva a társadalmi és szakmai párbeszéd kiszélesítésére törekszik.

b./ Önkormányzatunk a Debreceni Ifjúsági Önkormányzat bevonásával törekszik az ifjúsági érdekképviselőt erősítésére, amely a fiatalok érdekképviselőtének, valamint a demokráciára való nevelésének fontos helyszíne. A város évente támogatja programjaik megvalósítását, valamint állandó helyet biztosít számukra az Ifjúsági Házban. A fiatalok együttműködnek a városi szintű ifjúsági rendezvények lebonyolításában, jelentős önkéntes munkaerőt biztosítva, valamint kreatív ötleteikkel segítve azok megvalósulását.

c./ Önkormányzatunk a TÁMOP-5.2.5/A-10/2-2010-0042 azonosító számú „Kapcsolat” gyermekek és fiatalok társadalmi integrációját segítő programok” című pályázat keretében 4 civil szervezettel közösen az alábbi programelemeket valósította meg:

A Debreceni Úszó Teknőcök SE bevonásával a részképesség-zavarokkal és tanulási nehézségekkel

küzdők számára szervezetünk fejlesztő foglalkozásokat.

A KOOPERÁCIÓ Egyesület közreműködésével képzett túravezetővel olyan túrákat szerveztünk, amelyeknek célja természeti környezetben kihívások elé állítani a résztvevőket, melyhez közös erőfeszítések, együttműködések szükségesek.

A PERGŐ Kulturális Hagyományőrző Egyesület a népi értékek megismertetésével, közösségek aktivizálásával, csoportos foglalkozások megtartásával, a **Fiatalok az Élhető Környezetért Egyesület** tehetséggondozó táborok szervezésével gondoskodnak szép és tartalmas programokról.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata és két konzorciumi partnere, a „**Mosolyvirág**” **Nagycsaládosok Debreceni Egyesülete**, valamint a **KultúrÁsz Egyesület** közös partnerségi kapcsolati hálók kialakítását, fejlesztését, a közigazgatás és a civil szféra közötti együttműködések közvetlen megvalósítását tervezik az ÁROP-1.A.6. azonosító számú „DIALÓGUS – Közigazgatási partnerségi kapcsolatok erősítése Debrecenben” című pályázat keretében.

A pályázatnak köszönhetően az alábbi projektek valósulnak meg:

A programok eredményeként a már működő partnerségek fejlődnek, hatékonyabb információáramlás indul el a szektorok között, a szakterület ágazati együttműködések tovább erősödnek.

Az elnyert uniós támogatás lehetőséget nyújt konferenciák, műhelymunkák megvalósítására, a civil szektor jelenlegi helyzetét feltérképező tanulmány készítésére, civil szervezetek adatbázisának elkészítésére, a kulturális, ifjúsági, szociális, valamint a kábítószerügyi kérdésekkel foglalkozó szervezetek szakmai munkájának összehangolására, együttműködések megerősítésére, új együttműködések kialakítására.

IV. Javaslatok az együttműködések továbbfejlesztésére:

Fontos az elektronikus információcsere további fejlesztése a debrecen.hu honlapon keresztül megvalósuló szolgáltatás biztosításával, mely hozzájárul a civilekkel történő kapcsolattartás bővítéséhez.

Ennek köszönhetően könnyebben megvalósul az önkormányzat és a civil, valamint a civil-civil szervezetek közötti együttműködés, a közös pályázati projektek megvalósítása.

A civil szervezetek a honlapon történő regisztrációval a civilek.debrecen.hu és a rendezvenyek.debrecen.hu internetes felületen tudják népszerűsíteni programjaikat, rendezvényeiket. 2013-ban a Civil, Ifjúsági és Kulturális alapra a civil szervezetek a honlap használatával, elektronikusan is benyújthatták pályázataikat. Ennek tovább bővítése szükséges az elkövetkezőkben.

2012. január 1-jével hatályba lépett az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény. Ehhez kapcsolódóan további tájékoztatások, megbeszélések szükségesek a civil szervezetekkel, valamint a Civil Információs Centrummal.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Közgyűlés

a Kulturális Osztály vezetőjének előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7., 8. és 15. pontja, valamint az 52/2012. (III.29.) határozata alapján

1./ elfogadja Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Stratégiájának 2012., 2013. évi megvalósulásáról szóló beszámolót.

2./ Felkéri a Kulturális Osztály vezetőjét, hogy a Civil Stratégia alkalmazásának 2014., valamint a

2015. évi tapasztalatairól a Közgyűlést tájékoztassa.

Határidő: 2016. március 1.

Felelős: a Kulturális Osztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Debrecen, 2014. február 5.

Szentei Tamás
osztályvezető